

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnih mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnštvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnštvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Delavstvo in draginja.

(Poročilo Val. Fortiča na nedeljskem shodu „Skale“).

Ob današnji draginji je pač največja umetnost, kako je mogoče živeti delavskim slojem. Draginja — to je strah rodbinskega očeta — delavca! Kako naj izhaja s svojo skromno plačo, ki komaj zadostuje za enega človeka! V temnem zaduhlem stanovanju životarji, slaba hrana redi njega, ženo in otroke in slednjič ga tare še vedno bolj naraščajoči dolg. Plača, ki se mu morda zviša po dolgem moledovanju za par vinarjev, nikakor ni v primeri z vedno silnejšo draginjo. Kaj se pozna priboljšek 5 do 10 vinarjev, ali k večjemu 20 vinarjev dnevno pri sedanji neznosni draginji, bodo najbolj vedele povedati vse naše gospodinjice, ki morajo kupovati vsak dan živila na trgu.

Le vzemimo primero, delavca z družino petih glav, očeta, mater in tri otroke. Mož zasluži recimo 18 K na teden. Seveda je to že le boljše situiran delavec, kajti ogromno število jih zasluži komaj po 12 K tedensko. Stanovanje ga stane, če stanuje še tako skromno, najmanj 180 do 190 K letno, 40 je približno 3 K 50 vin. na teden, ostane mu tedaj od plače še 14 K 50 vin. Za obleko, čevlje in perilo izda družinski oče zase najmanj kakih 80 K na leto, za ženo najmanj ravno toliko, za tri otroke za vsakega minimalno 30 K torej 90 K — vsega skugaj tedaj najmanj 250 K na leto, ali okrog 5 K na teden. Ostane torej od tedenske plače še 9 K 50 vin. Če računamo, da stanejo potrebna drva za cel teden povprečno le 1 K, ostane še 8 K 50 vin. In s temi 8 K 50 vin. naj si kupuje uboga družina cel teden hrano! S temi 8 K 50 vin. naj gre gospodinja na trg in naj bo tako „kunštna“, da z njimi preživlja 5 lačnih želodcev celih sedem dni! To je umetnost, katere konec je samo neizogibni — dolg. Sedaj naj pa še pritisne stalna delavčeva znanka — bolezen. Za življenje ima revež premalo, za smrt preveč! Kajti cene živil se zlasti v zadnjem času tako rapidno višajo, da se človeku kar v glavi vrti. Zlasti meso se je v zadnjem času tako podražilo, da ga kmalu niti najboljše situirane družine ne bodo mogle več kupovati. Kaj šele ubogi delavec, za katerega je košček mesa in nekoliko dobre juhe edino sredstvo, da se po trudapolnem delu nekoliko pokrepča.

Na vseh straneh pomanjkanje! Na eni strani grozna stanovanjska draginja, na drugi strani pa nepopolna draginja živil. Ako izdaš na eni strani nekaj vinarjev več, čutiš pomanjkanje na drugi strani. Posledica vsega tega je, da zapada delavski stan čimdalje bolj v uboštvo in vedno bolj v dolgove.

Vsa mogoča sredstva so se že nasvetovala, da bi se odpomoglo vedno večji bedi delavskega stanu, a vse zaman.

Najhujši udarec, ki pa je zadel de-

lavski stan ob sedanji draginji, je to, da so zaprte meje za uvoz živine. Osrečevalci kmetijskega stanu zagovarjajo to s tem, da ima od zaprtja mej korist naš kmet. Kako pa je stvar v resnici? To nam pokaže tale resnični slučaj.

Kmetič iz dolenske strani pripelje v Ljubljano volička na prodaj, kjer ga srečno proda prav drago. Vesel se vrne domov in pripoveduje, kako dobro kupčijo je napravil. Ne mine pa še teden dni, ko izprevidi kmet, da mu je treba kupiti drugo živinč. Napoti se zopet v Ljubljano, sedaj kot kupec. Cena je pa med tem tako zrastle, da kmetiču nikakor ni mogoče kupiti živine in se mora vrniti brezuspešno domov. Sedaj se oni isti kmet, ki se je pred tednom veselil visokih živinskih cen, pritožuje nad visokimi cenami, od katerih ima slednjič samo on škodo. Vse to kaže, da zaprije mej našemu kmetu prav nič ne koristi, da ima od tega škodo tako kmet kakor tudi delavec, zlasti pa ubogi delavec.

Naše delavstvo je zašlo vsled današnje draginje v tako neznošen in obupen položaj, da se vse življenje ne bo izkopaljo iz njega.

Zaradi neznošne stanovanjske draginje so primorani ljubljanski delavci iskati si stanovanj na skrajni periferiji mesta ali celo daleč zunaj mesta. In kaka so ta delavska stanovanja! Vsakdo ve, da so večinoma tako vlažna, da po zimi kar curka po stenah. Koliko delavcev — cvet našega naroda — si v teh luknjah nakopje ono grozno morilko, jetiko, ki ga pobere v cvetu njegovega življenja, ko zapusti lačno, stradajočo, nepreskrbljeno družino. In ne samo on, tudi družina gre isto pot. Otroci imajo, že ko pridejo na svet, kal smrtni bolezni v sebi in tako gine rod za rod.

In vse to je posledica grozovite draginje, katere kriva je edino naša nespametna vlada, ki zapira meje za uvoz tuje živine. Zatorej pravimo mi delavci: Odprite meje, da se bomo mogli nasititi tudi mi, ki stradamo in umiramo!

Iz slovenskih krajev.

Iz Štepanje vasi. (Novi most.) Svoječasno je pisal nedozorel dopisnik v lažipolnem „Slovincu“, da se je dogovorilo, kje se bode postavil novi most, in da ima pri tem največ zasluge klerikalno orodje v osebi Jos. Povšeta, gostilničarja v Štepanji vasi, kateri je tudi v to svrhu (oziroma iz sovraštva do svojih sosedov) odstopil brezplačno majhen del sveta. Pri tem komisij-skem ogledu so bili navzoči vsi prizadeti posestniki, ki imajo (po njih mnenju) nekoliko več pravice do starega mostu kakor drugi posestniki, in njim na čelu zastopnik občine g. Fr. Korbar. Toda le prehitro so pokazali slepi odborniki svojo nezmožnost ter samostojni nastop s tem, da so jo pri zgradbi novega mostu zopet zavozili, kakor

so jo svoječasno, ko se je gradil Gruberjev prekop. Ze takrat bi bili lahko dobili v Štepanji vasi most, enak onemu na Karlovski cesti. Toda klerikalec ni nikoli sit, zatorej so se že takrat polakomnili na bore novce, ki so jih dobili takrat različni posestniki poleg mostu v ohrano, oziroma eventualnega popravila tega mostu. Kdor gre danes čez stari most v Štepanji vasi in si ogleda nekoliko prostor, kjer bode stal novi most, bo gotovo obžaloval štepanjske može, ž njimi vred občinskega zastopnika in njim na čelu stavbenega svetnika gosp. Pavlina, ki se je dal od nerazumljivih indijev pregovoriti, da je spremenil načrt, kjer je bil zaznamovan izvirno novi most (kar bi bilo popolnoma opravičeno) in odstavil novi most kakih 40 korakov od starega tako, da bode segel most naravnost sredi Kodelijskega posestva, nasprotno, ko se nahajajo hiše na Kodelijskem skoraj v ravni črti starega mostu. Za velikodušno delo se moramo zahvaliti v prvi vrsti županu g. Korbarju, kateri toliko skrbi za blagor občine. Sedaj se zasipa breg ob prometni cesti, ki vodi iz Ljubljane v Štepanjo vas in se ne zmeni meni nič, tebi nič, da bi se cesta vsaj toliko razširila, da bi se mogla ogniti dva voza. To pa seveda ne stori zaradi tega, ker je posestnik omenjenega sveta, kjer se zasipa, občinski odbornik in njegov sluga. Pa saj se prav nič ne čudimo, da se popolnoma nič ne briga za nas kmete, kajti on je gospod, ki govori večinoma v (za nas nerazumljivem) nemškem jeziku, kadar se gre za rešitev kakenga pomembnega predloga. Tisto je storil tudi pri komisiji za zgradbo novega mostu. Izrazil se je proti g. Pavlinu (seveda v blaženi nemščini), da nimajo posestniki onkraj mostu (na Kodelijskem) nikake pravice do starega, kakor tudi ne do novega mostu. G. župan, zakaj pa nas ne prezrete pri odmeri občinskih doklad? Toda ako človek ni ustvarjen za eno, je za drugo stvar in tako moramo tudi mi Štepanjci biti ponosni na našega župana le v dveh slučajih: 1. ker se zna tako lepo in ponosno držati v občinski kočiji in 2. ker je jako nobel in ima lepo napravljeno obleko. To pa zgolj radi tega, ker mu jo dela nemški krojač Reiser v Ljubljani. Svoji k svojim. Zapomnite si, g. župan, da smo dobro spoznali Vaše delovanje za našo občino, osobito za Štepanjo vas, kar pa bodemo obračunali pri prvih volitvah.

Iz Kamnika. (Špitališki cerkovnik.) Dogode se vsakovrstne vesele in nevesele stvari. Te dni je zapuščal Kamnik špitališki cerkovnik, ki je vedno trdil, da za njim stojita „dekan in škof“, pri tem pa zabavljaj čez svojega župnika, delal dolgove in razne druge nedovoljene zabave. Ženil se je pri farovski kuharici, potem je polil hlače, ki jih je od nje dobil, s petrolejem in je „kadir“ za neko žensko, češ, da mora smrdeti za njo (seveda niti petrolej ni bil nje-

gov, ampak Murnikov). Nazadnje so bili prizadeti ljudje siti njegovih „špasov“ in so ga pognali. Seveda je tudi za cerkovnikom „smrdelo“, in sicer tako, da so se nekateri zaradi dolgov takoj napotili za njim. V Motniku so ga dohiteli in mu preobrnilo žepe, kjer so našli 60 K, vzeli so mu tudi uro in potem so ga spustili v svet. Šel je proti Prežganju. V Kamniku pravijo, da za njim zdaj še bolj smrdi, kakor za E. Seveda bodo upniki storili svoje korake in bodo cerkovniku na pristojnem mestu dokazali, da so zabave dovoljene samo v gotovih mejah in da naj ne kadi za drugimi, dokler tega ne more delati na svoje stroške in mora puščati za seboj smrad. Radovedni smo, če bodo oni, ki so stali za njim, škof in dekan, kaj hoteli vedeti o njegovih dolgovih.

Splošni pregled.

Hrvatske volitve.

„Novosti“ prinašajo seznam vseh kandidatov za prihodnje saborske volitve. Iz njih povzemamo: v 80 volilnih okrajih kandidira 271 kandidatov. Največ kandidatov je postavila koalicija, ki kandidira v 70 volilnih okrajih. Med kandidati vidimo znana imena: prof. Šurmin, grof Kulmer, dr. Hinković, Iv. Pribičević, Babić-Gjalski, dr. Lorković, dr. Gaj i. dr. Stranka prava ima kandidate v 49 okrajih, kar kaže na velik pogum klerikalcev. Starčevićjanci imajo kandidate v 26 okrajih, dr. M. Starčević kandidira v štirih okrajih. Vladnih kandidatov je 45, njim na čelu dr. Tomašić ki kandidira v Zagrebu. Selska stranka ima kandidate v 34 okrajih, socijalni demokrati v 24, srbski radikali v 16 okrajih. Osem kandidatov je izven strank, med njimi poslanec Supilo. — V nedeljo je priredila koalicija v Zagrebu veliko zborovanje v „Sokolski dvorani“, ki je bila obiskana zelo množestveno. Govorili so: prof. Šurmin, gr. Kulmer in D. Jambrišak. Pričakovalo se je, da pride na shod tudi vladni kandidat ban Tomašić, toda ni ga bilo. Mesto Zagreb ima 4 kandidate: prof. Šurmin (koalicija), dr. Horvat (klerikalec), ban Tomašić (vladni) in Bukšek (soc. dem.).

„Svobodna šola“.

Z veliko napetostjo se je pričakovala odločitev drž. sodišča v slučaju „Svobodne šole“. „Svobodna šola“ se je namreč pritožila proti nauč. ministru, ki ni priznal njen učni načrt. Drž. sodišče je odločilo proti „Svobodni šoli“, češ, da morajo biti učni plani vseh ljudskih šol enaki. Slučaj je vreden vse pozornosti in kaže, da vlada za šolo klerikalna era in da ne manjka mnogo, da bomo zopet v konkordatu, in da o svobodi vesti, verskega prepričanja in o svobodi šole v Avstriji ne more biti govora, nasprotno da hočejo klerikalci šolo popolnoma okupirati in da jim gre gospod

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[137]

Ah, pozna ga, tega moža! On živi na zemlji! In Lukrecija je skoraj že imela! Res, da ji je ušel. Toda ona se ne smatra za poraženo. Zopet ga hoče najti, omotati ga s svojo nežnostjo, omamiti ga s svojo učeno pohoto; in kadar bo čisto njen, ga bo naščuvala na Italijo rekoč:

„Jaz te venčam za kralja, ako venčaš ti mene za kraljico!“

In tega človeka ona občuduje in ljubi; zaveda se, da je on gospodar njene usode. On ji je pljunil v obraz, udaril jo je z bičem zaničevanja, toda ona ga občuduje zato le še bolj. Da, on mora postati kralj v kraljestvu, kjer bo ona kraljica! In takrat bo imela sama svoj dvor! Sama svojo vojsko! Sama svoje pesnike, kiparje, slikarje in glasbenike! Imela bo sama svoj svet, ki mu bo več nego vladarica: ona mu bo boginja — darovateljica časti, veselja, ljubezni, slave in vsega, kar groznično razvnela pohlepno domišljijo ljudi! ...

In glej, že ob prvem koraku, ki ga hoče storiti v dosegu svojih zasnanih ciljev, se dviga pred njo zaprek! Smešna, zoperna, bedasta zapreka: samo eno ime, življenje samo enega človeka! Lukrecija ni svobodna! Lukrecija se imenuje vojvodinja Bisaglijska.

In ker živi nekje v Rimu človek, ki nosi ona njegovo ime, človek, ki mu je prisegla pokorščino in zvestobo pred Bogom, ki ga zastopa njen oče — zato naj bi se ustavila

na svoji poti, zato naj bi se obrnila nazaj? Kaj še! Lukrecija se ne meni za človeško življenje, pa makar če bi bilo to življenje njenega soproga ...

In še naslednji dan, pred Palačo Smeha, je padel vojvoda Bisaglijski, zavrtno zaboden v hrbet od Cezarja Borgia samega, ki mu je bila Lukrecija natvezila, da ga je njen mož obrekoval.*

Lukrecija je hlinila veliko žalovanje. Vojvodi Bisaglijskemu so pripravili velikolepne pogreb. Odkar je bil pokopan vojvoda Gandijski, niso gledale oči Rimljanov ničesar enako krasnega: in to so bile zdaj bogate igre, ki so jih Borgijci prirejali svojemu narodu. Rim se je zabaval samo takrat, kadar sta papež in njegov sin morila.

Lukrecija, postavlja vdova po možu, ki ji nikdar ni delal napotja, je bila zdaj priča čudnega pojava: večina neoženjenih gospodov, ki so doslej tvorili njen dvor, se je izneverila hiši in se je kazala v Palači Smeha jedva še dovolj pogostoma, da si ni nakopala sovraštva Borgijcev.

Lukrecija ni opazala praznote, ki se je delala okrog nje. Sicer pa ji je bila ta samota pogodu. Tako je imela ves svoj čas za svoje skrivne misli in je lahko po svoji volji dovrševala načrt kovarskega podjetja, ki ga je bila zamislila.

Prvo kar je storila, ko se je bila rešila soproga, je bilo, da je naznanila Cezarju, da ga bo spremila pred Monteforte.

„Toda,“ je ugovarjal Cezar, „saj sva se bila vendar zmenila, da boš za časa moje odsotnosti nadzorovala Rim ...“

„Da. Zdad me je pa prišla želja ogledati si vojsko iz

*) Zgodovinsko.

bližine. In vrhu tega je tu vse mirno. Naši Rimljani niso bili še nikoli tako mehko testo kakor zdaj.“

Cezar je dobro vedel, da če je Lukrecija enkrat nekaj sklenila, izvrši svoj sklep vsem zaprekan. Zato se ji ni protivil. In ko je napočil dan odhoda za vojaške čete v taboru pred Rimom, je odšel Cezar v spremstvu Lukrecije.

V Tivoli, kjer se je imela zaključiti koncentracija armade, sta se oglasila pri očetu, in Lukrecija je povedala papežu o smrti svojega soproga. Aleksander VI. ji je odgovoril samo:

„Ne plakaj, hčerka; siromak je bil itak popolnoma ruiniran!“

To je bil ves nagrobni govor za nesrečnega vojvodo Bisaglijskega. Nato je oče hitel govoriti s svojima otrokoma o zanimivejših stvareh.

Prvo kar sta izvedela, je bilo seveda to, da je Ragastens ugrabil Rosito. Stari Borgia je z mnogobrojnimi šalami razložil, kako se je on, stari lisjak, dal prijeti v past, kako je menil, da je Rosita mrtva, in kako je drugi dan našel v kapelici prazno krsto ...

„Torej,“ je zaključil Cezar, „ta človek nas je premagal vse tri po vrsti!“

„Da,“ je menil papež zamišljeno, „in nesreča je, da tak človek ni naš človek!“

„To je resnica, oče; toda on se je igral z nami in nas je opsoval in osramotil. Ta človek bo umrl. Makar če bi se moral zvijati ob svojih nogah in me prositi usmiljenja — umrl bo od moje roke.“

Lukrecijino lice je preletel droben smehlaj ... Papež je povzel:

„Poginil bo — ako ga najdeš! A kdo ve, kje je zdaj? Morda je že na Francoskem?“

(Dalja)

Stürgkh, kakor kaže imenovanje klerikalnega profesorja Launerja in mnogo drugih slučajev, pri tem delu z lahko vestjo na roke.

25 let klerikalnega šolstva v Belgiji.
Leta 1884. je prišla klerikalna stranka v Belgiji na krmilo in se je takoj spravila — na šolstvo. Sedaj se že kažejo uspehi njenega 25letnega delovanja na šolskem polju. L. 1885. je bilo od 1933 državnih šol 877 odpravljenih in ustanovilo se je 1465 cerkvenih šol pod naslovom „svobodna šola“. L. 1907 je katoliški shod sklenil, naj preide vse šolstvo v cerkvene roke in država naj ga podpira. V letih 1900—1910 skoraj tretjina delavcev v velikih mestih ni imela šole. Le 20% šolobveznih otrok obiskuje šolo 6 let, 80% pa jo obiskuje le 3 leta in še takrat le po 6 mesecev. L. 1905 ni znalo med 12.280 rekruti 1610 niti pisati niti brati, 709 pa le brati, pisati pa ne. Na 1000 rekrutov pride v Nemčiji 0,7, na Švedskem 0,8, na Danskem 2, v Švici 20, na Nizozemskem 23, v Angliji 37, v Franciji 46, v Belgiji 101 analfabet. V Avstriji je pri raznih narodih različno. Najmanj analfabetov imajo Čehi največ Rusini. Ako pa bo tudi v Avstriji tako zavaladal klerikalizem v šoli, kakor kaže sedaj, potem bo tudi pri nas zrastle število analfabetov.

Perzija.
V Carigradu so se pojavile v nedeljo velike demonstracije zaradi perzijskih razmer. Mlada Turčija nikakor neče pustiti svoje vzdolne sode na milost in nemilost evropskih držav. Posebno se boji skupnega postopanja Rusije in Anglije v perzijskem vprašanju, ker bi s tem bila odločena usoda v južni Aziji živečih narodov in bi Turčija izgubila vsak upliv. Zato se je Turčija priklopila oni državi, ki je tudi protestirala, namreč Nemčiji in poslanec Ubeidullah je na javnem trgu demonstrantom proslavljal cesarja Viljema in nemško državo ter njene zasluge za Otomane, posebno v maroškem vprašanju. Ker se je v zadnjem času tudi maroško vprašanje zopet pojavilo, se je ponovil tudi spomin na nemške usluge. Posl. Ubeidullah je torej svetoval, naj vlada piše nemškemu cesarju, da ne pusti razdeliti Perzijo in navdušene množice so klicale: Živela Nemčija. Nemčiji bo tako pisanje iz Turčije gotovo zelo po godu in si ne bo dala dvakrat reči, da naj poseže v perzijsko vprašanje, ker je to že — storila. Seveda bo Nemčija zasledovala na vzhodu v Aziji, kakor v Afriki le svoje interese in se bo malo ozirala na Turčijo.

Grško.
Venizelos je že — demisioniral. Nar. skupščina namreč ni bila niti sklepna, kar je smatral predsednik za nezaupnico in je podal demisijo. Toda množice so stvar drugače razumele in so manifestirale za to, da kralj demisije ne sme sprejeti, nezaupnica je namreč veljala kralju. Čez 20.000 ljudi je demonstriralo pred kraljevsko palačo. Množica je podala kralju adresu za novi kabinet.

Švica.
V nedeljo se je vršilo splošno ljudsko glasovanje o proporcionalni volilni pravici. Glasovalo je 261.550 glasov proti proporcionalni volilni pravici, za njo je glasovalo 238.733 glasov. Ostane torej narodni svet. Pred 10 leti je imel narodni svet 75.658 glasov večine, sedaj jih ima 23.000. Torej dobiva proporcionalni volilni red vedno več privrženecv.

Mali listek.

Slovensko deželno gledališče.

„MOLOH“.

Tragedija v treh dejanjih. — Spisal Lev G. Birinsky.
Mladi avtor je dokazal s tem delom moč svojega talenta na način, ki mora imponirati; radi priznamo, da korenike te dramatične sile ne srkajo svoje hrane iz krvavih tal blaznega političnega fanatizma, temveč iz rodovitne zemlje pesniškega opazovanja. Ako je Maksim Gorkij filozof revolucije, je Birinsky po svojem „Molohu“ njen dramatik. Samo na tak način je mogla nastati ta revolucionarna drama, ki je naperjena proti revoluciji, ki je bolj nihilistična kot nihilizem sam, ker ga negira in postavlja na laž. In kako avtor to dosega? Tako, da porablja vseskozi dramatično motivacijo, da nas z večšo roko zagrablja tam, kjer smo najbolj občutljivejši, da nas napravlja bolne in razvnete in da nas znanja mahoma prestavi v bolešno — žalostno razpoloženje. Pred ognjiščem revolucije stojimo kot pred nečim nerazumljivim; strmimo v ta ogenj, v katerem zgoreva človeštvo in smo obenem veseli, da moramo vse te grozote samo verjeti, da nam jih ni treba tudi poznati. Tista globoka resnost, ki je karakterističen znak ruske literature, odlikuje tudi „Moloha“. To je delo, kjer ne zasledimo prav nič erotičnega, nič

Deželni zbor kranjski.

(Včerašnja seja.)

Včerašnja seja našega deželnega zbora je bila posvečena cestnemu zakonu in sporu, ki je tako nepričakovano nastal med klerikalci in nemškimi baroni, torej med zavezniki in dobri prijatelji. Vse to je toliko važno, da je prišel k seji tudi virilist škof Anton Bonaventura Jeglič, ki je pa od dolgega časa tako zdehal, da mu je dal Demšar knjigo o dostojnem vedenju, ki jo je začel škof res čitati, ali ta stvar se mu je zdela še dolgočasnejša od Šušteršičevega govora in je kmalu — trdno zaspal.

Dr. Šušteršič je namreč takoj v začetku seje pročitati dolgo izjavo — proti veleposestnikom, ki so radi nekaterih zakonskih načrtov korporativno zapustili deželni zbor. Tudi z dr. Tavčarjem je polemiziral voditelj klerikalcev in mu je očital njegovo primero, po kateri je on (dr. Šušteršič) — Schwarzov ženin.

No, to res ni bilo lepo od dr. Tavčarja, da je prisodil dr. Šušteršiču tako nevesto, kot je baron Schwarz in mi se res čudimo, da je dr. Šušteršič pri vsem tem tako miroljuben, da je celo izrazil željo po skupnem in sporazumnem delu obeh slovenskih strank (so klerikalci še vedno slovenska stranka?) v — novem ljubljanskem občinskem svetu! Res, plemenit mož je dr. Šušteršič, napredni poslanci so pa veliki nehvaležneži, da so se tej želji smejali, mesto, da bi klicali „Živijo dr. Šušteršič!“

Dr. Triller je podal naslednjo izjavo: „Poslanci narodno-napredne stranke so hodili in bodo hodili v tej zbornici vsikdar le svojo lastno pot, ne glede na levo in ne na desno, storili bodo tudi v bodoče vsikdar le to, kar jim bo velevala njihova narodna in strankarska dolžnost, njihovo stvarno prepričanje in interes njihovih volilcev.“

Potem je še izjavil dr. Triller, da naprednjaki nimajo nobenega povoda vmešavati se v domače spore med klerikalci in Nemci in je samo izrazil željo, da bi se klerikalci in Nemci sprli tudi v trgovsko-obrtni zbornici.

Končno predlaga dr. Triller glede cestnega zakona naslednjo resolucijo: „Predležeči zakonski načrt vrni se deželnemu odboru z naročilom, da stopi v dogovor z mestno občino ljubljansko radi določitve pravične kompenzacije za izredna bremena, katera bi ta zakon nalagal mestni občini ljubljanski in da potem zakonski načrt, popolnjen v tem smislu, zopet predloži deželnemu zboru.“

Klerikalci so to resolucijo odklonili in prešlo se je na podrobno debato.

Poslanec Višnikar je stavil več zelo umestnih spreminjalnih predlogov, ali klerikalci so zavračali vse in končno je bil sprejet cestni zakonski načrt tudi v tretjem čitanju, potem je pa podelil deželni glavar Šuklje — ker so se klerikalni poslanci pritožili, da so utrujeni od pretežkega dela „za ljudstvo“ — poslancem en dan in pol dopusta in tako bo prihodnja seja še-le jutri ob 3. uri popoldne.

Dnevne vesti.

Osebnosti. Kakor se poroča z Dunaja, je minister za javna dela imenoval nadinženirja Julija Hilberta stavbenim svetnikom, inženirja Ivana Rezača pa nadinženirjem v državnih stavbenih službi za Kranjsko.

Gospod Gustav Hrčič je napravil zadnji državni izpit na dunajski zemljedelski visoki šoli z prav dobrim uspehom, ter

s tem pomnožil pičlo število slovenskih gozd. inženirjev. Čestitamo!

Podpore kranjskega deželnega odbora. Deželni odbor kranjski je dovolil vsem kranjskim ljudskošolskim učiteljem, ki so se v pretečenem šolskem letu udeležili na tukajšnji umetno obrtni strokovni šoli delnega tečaja za vsposobljenost risarskih učiteljev za obrtno-nadaljevalno šolo, podporo v znesku 100 K, katero je vsem obiskovalcem tečaja razdelilo ravnateljstvo omenjenega zavoda. Skupna svota vseh podpor znaša tisoč kron.

Društvene vesti. C. kr. deželno predsedstvo je potrdilo ustanovitev društva „Zveza jugoslovanskih hranilnic — Savez jugoslovanskih štedionica,“ s sedežem v Ljubljani.

Pogreb dr. Julija Friedricha se je izvršil včeraj ob 3 popoldne iz dež. bolnice kar najdostojnejše ob izredno obilni udeležbi. Mrtvaški voz je bil dobesedno pokrit z venci in šopki. Med darovatelji vencev imenujemo posebno: rodbino dr. Friedrichovo, društvo zdravnikov, češko obec, osobje deželnega gledališča itd. Posebno zadnji venec je ugajal vsled elegantne izdelave prav tako, kakor posebno po pomenljivem napisu na slovenski trobojnici: „Smrt ni strašna, strašno je življenje in dolžnost.“ Besede iz „Tajfuna“, ki so blagemu pokojniku tako izredno ugajale, da si jih je dal večkrat ponavljati. Izmed honoracijorov omenjamo: deželnega glavarja pl. Šukljeja, deželnega odbornika prof. Jarca, dež. poslanca dr. Zajca, zdravstvenega svetnika dr. Zupanca s soprogo, primarije dež. bolnice, zdravnike-kolege, mnogo narodnih dam na čelu jim ga. dr. Tavčarjeva s hčerko. Pogreba se je udeležil tudi Sokol I. in vse usmiljenke, sestre itd. Kot gledališkemu zdravniku so mu izkazali zadnjo čast tudi gg. pevci in igralci z g. direktorjem Govekarjem. Pevski zbor Glasbene Matice je s priznanim dovršenostjo zapel dve žalostinki, nakar se je spreved formiral in korakal do železniškega prelaza. Gdč. Wintrova se je v spremstvu dveh zdravnikov peljala prav do pokopališča. Sožalje z gospodično Wintrovo, kateri je kruta usoda tako naenkrat uničila vso srečo, je splošno in ji tudi mi izrekamo še enkrat svoje najglobokejše sožalje.

„Matica Slovenska“ bo imela 28. oktobra ob 6. uri zvečer sejo „Znanstvenega odbora.“ Dnevni red: 1. Jugoslovanska enciklopedija; a) čitanje zapisnika zadnje seje in poročila uprave, b) poročila strokovnjakov o dosedanjem načrtu. 2. Slučajnosti.

Slovensko gledališče v Mariboru. Iz pisarne: 1. novembra 1910., na dan vseh svetnikov se igra zvečer žaloigra „Mlinar in njegova hči“. Dasi je to že stara igra, vendar se je obdržala na gledaliških odrih in se igra na ta dan po vseh gledališčih z zelo povoljnim uspehom. Začetek je točno ob pol 8. uri zvečer.

Ljudsko gibanje na Kranjskem. V političnem okraju Postojna (41.912 preb.) se je izvršilo v tretjem četrtletju t. l. 31 porok. Število novorojencev znaša 391, umrlih pa 274, med temi 146 otrok v starosti do petih let. Starost 50—70 let je doseglo 39, čez 70 let 51 oseb. Za jetiko je umrlo 35, za plućnico 7, za oslovskim kašljem 4, za davico ena oseba. Samomor, umor ali uboj se ni pripetil.

Vrhovi planin so pokriti z novopadlim snegom; zlasti triglavsko pogorje ga ima obilo. Temperatura se je znižala pri nas za 5°, in kaže živo srebro ob solncu le + 9° R.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi ima v soboto dne 12.

listopada t. l. ob 7. uri zvečer v prostorih Malinove plzenske restavracije, Praga II., Spalena ul. 9., svoj letni občni zbor z običajnim spredom.

Lov na divje koze se je to jesen na Gorenjskem vršil parkrat, a lovci niso imeli posebne sreče, šli je živali dovelj.

Burjo so šli gledat. Pred par dnevi so odšli trije mladi fanti v Trst, da si ogledajo burjo in niso stariše o tem svojem popotovanju nič obvestili. Kakor se nam sedaj poroča, je policija te nadebudne fante v Trstu že prišla in odposlala nazaj v Ljubljano. Obenem nam gospa Lukanc javlja, da je vest, da bi njen sin ukradel starišem 200 kron, neresnična.

Tolstovrška slatina. Opozorjamo na današnji inserat za tolstovrško slatino in jo priporočamo zaradi njenega izbornega okusa. Tolstovrška slatina je pridelek narodnega podjetja in zasluži da se razširi po vseh naših gostilnah in restavracijah.

Našla se je zlata verižica ter se dobi pri najditelju gospodu Lesjaku Tržaška cesta št. 24.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Delegacijsko zasedanje.

Dunaj, 25. oktobra. V današnji seji mornaričnega odbora avstrijskih delegatov je govoril najprej grof Latour, ki je zelo ostro kritiziral postopanje vlade glede nabave novih dreadnoughtov. Rekel je, kaj bo vlada napravila v tem slučaju, ako delegacije ne bodo sprejele novih ladij. Admiral Montecuccoli jih gotovo ne bo plačal. Delegat Masaryk je v sijajnem govoru napadal vlado in vprašal, kdaj bo Avstrija razobesila na svoji mornarici Rotschildovo zastavo. Interpeliral je tudi vlado radi ponovnih dezertacij pri mornarici v poslednjem času. Delegat Klofač je najostreje protestiral proti vporabljanju avstrijskega vojaštva v vladne politične namene. Na Hrvatskem je mobiliziran ves 15 kor, ki bo vodil volitve, kakor bo hotela Khuenova vlada. Delegat Mandić je rekel, da bo glasoval za mornarični proračun, ker je mornarica za Jugoslovane, posebno pa za Istrijane in Dalmatince velikega pomena. Izjavil je, da močno dvomi o toliko slavljeno odkritosrčnosti Italije napram Avstriji. Nato sta govorila še ministrski predsednik baron Bienerth in admiral Montecuccoli, ki je odgovarjal na razne napade.

Popoln sporazum med Čehi in Nemci.

Praga, 25. oktobra. Danes zvečer se je dosegel med Nemci in Čehi popoln sporazum. Treba je le še nekaj formalnosti. Jutri se predlože vsi pravni predlogi plenarni seji. Češki deželni zbor bo sklican radi tega že koncem tega meseca ali pa takoj v začetku prihodnjega meseca. Drž. zbor pa se snide v sredi meseca novembra.

Praga, 25. oktobra. Danes ob 9. uri zvečer je dobil češki cesarski namestnik brzojavno poročilo, da se je med Čehi in Nemci dosegel popoln sporazum. Cesarski namestnik je vest takoj sporočil ministrskemu predsedniku baronu Bienerthu.

Praga, 25. oktobra. Tudi glede delitve češkega deželnega odbora in nastavljanja uradnikov juristov, se je dosegel med Čehi in Nemci popoln sporazum.

Mohamedanska deputacija pri Bienerthu.

Dunaj, 25. oktobra. Baron Bienerth je danes sprejel deputacijo mohamedanskih

malenkostnega; drama temelji nasprotno izključno le na velikih, globokih momentih. Prav vsled tega dramatičnega diha pa delo tudi pada iz šablone brezglasne, v solzah se topeče ruske dramatike. Kar diferencira rusko literaturo od vsake druge, imenuje Thomas Mann „sveto sočutje“. In to „sveto sočutje“ tli tudi tukaj, tli nad orgijami uničenja. Birinsky, kateremu je scenerija ruske revolucije pomagala do kipečih ritmov svoje drame, je položil v kruto moralnost zunanjih dogodkov tudi globokost resničnega umetniško-dramatika. Koliko krasnega občutka prekipeva iz te opojnosti uničenja, koliko globokih, simboličnih misli! Moloh, to je človeštvo, ki zahteva vedno novih žrtev, človeštvo, v čigar imenu se greši, je ideja. Morda se glasi to kot nekakšen program, določa pa notranjo vrednost drame.

Vse delo napravlja vtis, da stoji pred nami nekdo, ki zajema iz polnega vira. Nekakšen obračun je to delo, nekakšen confiteor. Čutimo, da je bila srčna potreba avtorju, seznaniti nas s svojimi notranjimi doživljaji. Zaupamo in verjamemo mu, ko nam pripoveduje. Občutek imamo: o ruski revoluciji govori nekdo, ki je bil poleg, ki je bil morda celo v sprevedu, katerega je vodil arhierej Gapon proti carjevi zimski palači. In teh doživljajev se ne more oprostiti; pogovoriti se hoče s svojimi spomini, ki so močnejši kot je sam: kadar jih hoče siloma potlačiti k tlom, tedaj stopijo šele prav v ospredje. Naskakujejo trdne te-

melje dejanja in zdvijajo kakor hudournik čez jezove. . .

Uprizoritev se je izvršila veledostojno in priča o hvalevredni vnemi, s katero se je predstavljajoče osobje posvetilo študiju.

Poudarjati pa moramo, da delo samo na sebi nudi igralcem malo prilike, za osebne uspehe. Glavno ulogo igra tukaj pač ruska revolucija; revolucija je gledala z odra na nas tudi med premori, revolucija se je poslovala od nas koncem predstave.

Sašo, dvomljivca, ki zasovraži samega sebe, ki samemu sebi prelomi zvestobo, je igral g. Nučič. Nič ni težjega, kot ustvariti tako psihološko zanimiv karakter, kot je ravno ta glavni reprezentant teroristov — ako ga še smemo tako imenovati. Dobro vemo, da gledališče brez odpora predstavlja tudi zamotane značaje in mislimo, da nas lahko zabava z osebam realne psihološke kompliciranosti, seveda pod pogojem, da nas ta kompliciranost ne dovede končno do tega, da smo prisiljeni demantovati sodbu, katero nam diktirajo prvotne premise. „Človeštvo“ v tem smislu, kakor si ga predstavljamo, ne eksistuje! Ta pojem je slepilo. Borba po nekakšnem višjem cilju je nonsens, cilja sploh ni, tak cilj je — idol! . . . Ta izjava pomenja Sašov confiteor, pomenja tudi njegovo mea culpa. . . V tem, da je v tem naziranju konsekventen, obstoja njegova tragična krivda. Čemu navajamo vse to? Zato, da po tem izvajanju lahko precizujemo svoje mnenje v toliko,

da je po našem trdnem prepričanju za kreacijo take figure, ako se nam hoče pokazati od vsaj malo verjetne strani, potreba celega umetnika. In to g. Nučič je. Včeraj se nam je pokazal kot igralec par excellence; te sodbe prav nič ne omaja izredno dejstvo, da mu je na dveh mestih hotel malo odpovedati spomin; stavljamo to na račun razburjenja, katerega je g. Nučič doživel v zadnjih dneh več ko dovolj.

Naivnega, dobrasrčnega Ramusova je predstavljal g. Bohuslav z njemu lastno, globoko premišljenostjo, s tisto fino diskretnostjo, ki nam imponira; napol blaznega, duševno popolnoma strtega starčka v tretjem dejanju je igral naravno, in leži v tem, da to konstatiramo, najvišja, ampak zaslužena pohvala.

Ga. Bukškova je dokazala s svojo Nino (in ne Mino), da zna svojo nadarjenost uspešno uporabljati ne samo v komični, ampak tudi v globokoresni stroki.

Vasja g. Šimáčka je bil dober v igri in maski; v tretjem dejanju je sicer predčasno odprl vse glasovne registre in ni bil vsled tega zmožen stopnjevanja; v prizoru med očetom in teroristi v prvem aktu je uspel vrlo dramatično.

G. Danilo je zastopal obsežno ulogo Bjelkina. Velika uloga kolikor toliko opravičuje mnemomične slabosti, ki so g. Danila večkrat napadle. Odločnost in energija, pa zopet mir in hladnokrvnost, je v splošnem spravil do potrebne veljave; da bi se pa uloga dala še bolj izčizelirati, je pa

begov, ki ga je informirala o agrarnem gibanju v Bosni. Deputacijo je vodil beg Vašagić, ki je določen za predsednika bosanskega sabora, ker je dosedanji predsednik Ali beg Firdus umrl. V imenu deputacije je govoril beg Karamahmedović, ki je Bienenrthu pojasnil zgodovino agrarnega gibanja v Bosni od začetka bosanskega kraljestva pa do l. 1859, ko je Omer paša agrarni zakon reformiral. Sefer beg je rekel Bienenrthu, da so kmeti takrat pripoznali tudi privatni pravni značaj agrarnega zakona, kar pa sedaj taje. Bienenrth je deputaciji odgovoril, da vlada predloga o obli-gatoričnem odkupu bosenskih kmetov nikakor ne bo predložila v sankcijo. Obenem pa je deputaciji tudi izjavil, da nikakor ne garantira, da se fakultativni odkup ne spremeni sčasoma v obligatorični odkup, če bodo to zahtevale razmere. Mohamedanski zastopniki so bili popolnoma zadovoljni z odgovorom barona Bienenrtha.

Dr. Šusteršič in referat o Bosni.

Dunaj, 21. oktobra. Sedaj je popo-lnoma jasna slika, zakaj dr. Šusteršič ni hotel sprejeti v delegacijah referata o Bosni, ampak ga je prepustil hofratu dr. Ploju. Kakor znano, je dr. Šusteršič insceniral lansko leto v državnem zboru kočljivo vprašanje o agrarnem gibanju v Bosni. Če bi hotel ostati dosleden, bi moral tudi se-daj ostati na istem stališču in napasti Bie-nertha radi njegove škandalozne bosenske politike. Vsled tega pa bi prišel ta slavni slovenski poslanec v konflikt z Bienenrthom in bi se obenem tudi osmešil s svojo sra-motno kranjsko politiko. A zato ne bodo mirovali Čehi. V plenarni delegacijski seji bodo Čehi razkrinkali škandalozno politiko dr. Šusteršiča in njegovo kapitulacijo pred Bienenrthom. Izgovor dr. Šusteršiča, da bo-senskega referata ne more sprejeti radi kranjskega deželnege zboru je ničeven in naj tudi nihče ne verjame.

Nižjeavstrijski učitelji za zboljšanje učiteljske plače.

Dunaj, 25. oktobra. Nižjeavstrijski učitelji so priredili danes na Dunaju si-jajno manifestacijo za zboljšanje učiteljske plače. Nad 600 učiteljev se je zbralo na dvorišču deželnega dvorca. Krščanski soci-jalci so bili radi tega odločnega nastopa učiteljev zelo razočarani. Gessmann se je bridko pritoževal. V imenu učiteljev je iz-javil učitelj Högel, da sili učitelje že skraj-na sila in da so siti večnih obljub kle-rikalnih poslanecev.

Afera Bartmann.

Dunaj, 25. oktobra. Danes se je pri-čela obravnava proti nadporočniku Bart-mannu, ki je vohunil na korist Italije in Francije. Obravnava je tajna. A že dosedaj se je izkazalo, da je Bartmann goljufal tudi Italijo in Francijo, ker jima je prodajal take dokumente kot tajne, ki so vsakemu na razpologo. Razprava bo trajala tri dni.

Zaupnica Venizelosu.

Atene, 25. oktobra. V današnji seji narodne skupščine se je izrekla Venizelosu s 208 proti 31 glasovi zaupnica. Vendar Venizelos odločno vstraja pri svoji demisiji, ker je mnenja, da so mu mnogi izrekli za-upnico le radi kritičnega položaja v državi. Splošno se pričakuje, da bo Venizelos na-rodno skupščino v najkrajšem času raz-pustil.

tudi gotovo. Telegrami v dnevniku bi morali biti vse preciznejše citirani. Upamo, da repriza popravi omenjene nedostatke.

Gospa Danilova se je dobro užive-la v svoj tip. Verskoblazna, vraževerna Agrafena, ki nam je v svojem pietističnem razpoloženju generalizirana, podaja simbol ruskega ljudstva, je po gospej Danilovi sto-pila ugodno v ospredje.

Malinov je psihopatološki značaj, ki sovraži vse, kar je popolnejšega od njega; v samotni celici mu je zginila prejšnja sa-mozavest in je prav zaraditega besen na-sprotnik vseh, ki gredo nemoteno, polni junaštva svojo pot.

Gosp. Bukšek je dobro pogodil ono tópo resignacijo, ki se mu je v karakteri-stični maski že kar sama čitala z obraza. V polblaznih afektih bi mu pa priporočali malo večjo umerjenost.

Slugo Iverja je gosp. Skrbinšek opremil z dobro karakterizacijo.

Želimo istotako kot pri gosp. Bukšku nekaj manj agilnosti v momentih razbur-jenja; svetujemo mu tudi, da v prvih scenah svojega nastopa nekoliko ublaži svoj glas.

Kot namestnica gđ. Wintrove je na-stopila tudi včeraj gđ. Thalerjeva; glo-bokejši čut bi bil njeno Njuto nemalo po-zvzdignil.

Ostali niso nič pokvarili, pa tudi ne pripomogli do večjega uspeha.

Režiji gre vsa čast; aktualno delo slovanskega avtorja je pač zaslužilo vso pozornost g. režiserja.

Ravnateljstvo naj bi izdalo na bilje-terje strikten nalog, da prepoznih obisko-valcev zares ne puste več v avditorij.

—a—

Obravnava proti le Neve.

London, 25. oktobra. Danes se je pričela obravnava proti ljubici dr. Crippena, le Neve. Njen zagovornik je rekel, da je le Neve popolnoma nedolžna in da ni o dejanju dr. Crippena prej ničesar vedela. Državni pravnik pa je v svojem govoru naglašal, da je čisto jasno, da je bila pri umoru dr. Crippnove soproge soudeležena. Z ozirom na obsodbo dr. Crippena se pri-čakuje, da bo obsojena tudi le Neve.

Krvava tragedija v Rusiji.

Petrograd, 25. oktobra. V mestu Gerjasovcu, gubernija Vologda je deželni glavar Šapanov pri sprejemu predsednika gubernijskega sveta generalnega poročnika Levaševa, istemu očital, da ga gubernijski svet nadleguje z naravnost nesramnimi do-pisi. Levašev je protestiral proti temu, nakar mu je Šapanov priložil zaušnico. To je Levaševa tako ujezilo, da je pograbil za samokres in Šapanova na mestu ustrelil. Nato se je sam prijavil na policijo.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:

Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Meblovano stanovanje, obstoječe iz 2 sob, se takoj odda na Bleiweisovi cesti 3. Vpraša se v poto-valni pisarni Ed. Kristan, Kolodvorska ul. 41. 2—2

Stanovanje obstoječe iz dveh ali ene sobe ter kuhinje se takoj ceno odda. Privoz 9. 358/3—2

Fotografski aparat 9 krat 12 s potrebnimi, dobro ohranjen, se ceno prodaja. Več pove inseratni biro „Jutra“. 359/2—2

Avtomobil za štiri osebe se jako ceno prodaja Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica. 6—25

Poslano*)

„Uradnik“, zmožen prestavljanja iz slovenščine v nemščino, ali obratno, je jako čuden patron. Ako se ga vpraša, bi li hotel to ali ono vsebino presta-viti, zagotavlja da, ko se mu pa drugi dan prinese dotično vsebino, tudi obljublja, da prestavi v najhi-trejšem času. Toda vso stvar prestavlja celih 14 dni, sebi in svojim kolegom v zabavo. Če se pa pride določeni dan po prestavljenosti vsebine, mi je ne vrne. Res čudno, da mi prvi dan ni odrekel, ko mora člo-vek potem še 14 dni čakati. Gotovo je da nima pravice prestavljene vsebine pridržati, ter mu tega tudi ne dovoljujem.

Marija Sladič.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgo-vorno le toliko, v kolikor določa zakon.

Zahvala.

Po sijajnem ali tužnem pogrebu našega nepozabnega prijatelja, gospoda dr. Julija Friedricha, ki nam je bil dokaz, kakih simpatij si je za kratko dobo med bratskim narodom slovenskim pridobil ne samo kot družabnik in mili nam sodrug, ampak po-glavitno kot veliki človekoljub, ki se je žrtvoval do zadnjega svojega vzdihljaja kot zdravnik v blagor trpečim, izreka „Češka Obec“ svojo zahvalo vsem onim, ki so ne-pozabnega pokojnika spremili k večnemu počitku.

Dobremu možu in dragemu krajanu bodi bratska zemlja lahka.

Franjo Parkelj

lastnik reklamnega in pla-katerskega podjetja.

Snaženje stanovanj in okenj.

Izvršuje vse v to stroko spadajoče dela točno in po zmernih cenah.

Diplomirani krojač
Anton Presker
v Ljubljani, Sv. Petra c. 14
priporoča svojo krojačnico in veliko zalogo oblek. 13/52 10

Pozor!

Od 28. oktobra do 28. novembra prodajam od pitalih prašičev po znižani ceni sledeče

Slanino (špeh) la vrste kg po K	1:84
Salo la	1:84
Slanina (špeh) lla	1:72
Meso I	1:92
„ ll	1:70

Prodajalna v šolskem drevoredu

Jakob Jesih
mesar v Ljubljani.

Stanovanje

s 3 sobami, balkonom, kuhinjo in drugimi pritliklinami se odda s prvim novembrom.

Cesta na Rožnik šte. 242, poleg vile „Jerin“.

Kite iz las

poldolga preveza 7 K, dolga preveza 5 K, kratka preveza 9 K, kratka preveza — večja 12 K, nežnosvetle (blond) in sive 20 % dražje priporoča

S. STRMOLI, brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1. (zraven čev-ljarskega mostu.)

izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okus-no. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene ni rezane ženske lase po najvišjih cenah.

Kinematograf „Ideal“

Franc Jožefova c. 1. Hotel pri Maliču. Nasproti glav. pošte.

Sporod od 26. oktobra do 28. oktobra 1910.

Kadar mrtvi vstanejo, (komično).
Slepčev pes, (drama).

Revolucija na Portugalskem, (originalni posnetek).

Zarota grofa Fargasa, (zgod. drama v barvah).
Čudne drsalke, (komično).

Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9. uri zvečer:

Lov ostrig, (originalni posnetek).
Krščanska ljubezen, (drama).

Letalni teden v Milanu, (original. posnetek).
Postanek ekvilibrista, (komično).

Ob ponedeljkih in petkih koncertuje Slov. Filharmonija.

Vinski sodi

novi iz slavonskega hrastovega

lesa, izparjeni in ovinjeni

od 56 do 65 litrov

„ 100 „ 120 „

„ 150 „ 180 „

„ 200 „ 250 „

„ 250 „ 800 „

se dobivajo po prav nizki ceni pri

M. Rosner & Komp.

v Ljubljani, poleg pivovarne „Union“.

Edino zastopstvo in zaloga
„Prve hrv. tvornice sodov“ v Novski.

„Jurjevo čistilo“

je specialiteta vseh krem, daje najlepši lesk in se dobiva povsod.

Pazite dobro na varstveno znamko

„Ljubljanski grad“.

?	?	?	Najboljša ura	?	?	?	?
I	K	O	sedanjosti:	I	K	O	?
?	O	?	zлата, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	?	O	?	?
H. SUTTNER							
Ljubljana, Mestni trg.							
!! Lastna tovarna ur v Švici. !!							
?	?	?	Tovarniška varstvena znamka:	?	?	?	?
I	K	O	„IKO“.	I	K	O	?
?	O	?		?	O	?	?

Kupujte „JUTRO“!

Izvod samo 4 vinarje.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirta
vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrasto-vega lesa, močne, trpežne, po-polnoma nove iz tovarne špirta za fini špirit in za vino priprav-ljeni, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidni nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,

Ljubljana, Mar. Terezije c.

Cene nizke in solidne točna postrežba

Edina slovenska kislavoda

Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborno zdravilo

za katere v grlu, pljučih, želodcu in čreve-sih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v led-vicah in mehuru ter pospešuje tek in pre-bavo. — Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilna, temveč je tudi osvežujoča

namizna kislavoda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbništvu Tolsto-vrške slatine, pošta Guštanj (Ko-roško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slov. gostilna naj ima le edino slovensko kislavodo!

Miši in podgane

narede največjo škodo
v kletih in skladiščih.

Te se najhitreje uniči z mojo nanovo od mene iznajdeno uničevalno pasto, ki jo more vsakdo in povsod uporabljati. Cena pasti pol kilograma K 3.—. Izgotavljam tudi najnovejše in od občinstva kot najboljše priznane mehanične pasti za miši in pod-gane, ki prekosijo vse iznajdbe na tem polju. Vjame se v tako past 15 do 20 miši, ne da bi bilo treba past znova nastavljati. Cena pasti za podgane K 8.—, za miši K 3-60 do K 5-20.

Dobiva se pri iznajditelju in izdelatelju:

L. Pösch

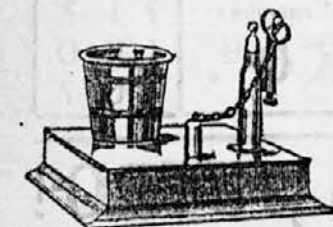
kleparski mojster, Dunaj XVII., Blumengasse šte. 60.

Izgotavlja stenske in namizne akvarije, ko-palne kabine za ptice, ročne-, stenske-, vozne-in nagrobne svetilke itd.

Različna hišna oprava

in knjige, tudi sv. pismo nove in stare zaveze je naprodaj, Sodnijska ulica šte. 4, II. nadstropje, levo.

Vi prihranite denar!
Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! **K 3-80** Lepo darilo!

JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavraterji in kavarnarji izjemne cene.

Tapetnika

sprejme takoj v stalno delo

J. ČERNE, tapetniški mojster
Ljubljana.

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 6

priporoča svojo veliko izbiro

damskih in otroških klobukov, športnih kap in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Popravila točno in ceno.

Slovinci! Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad 5.000 kom. oblek	za gospode . . . od K 8— naprej
" 2.000 " "	" dečke . . . " " 6— "
" 2.000 " "	" otroke . . . " " 4— "
" 1.000 " "	" posameznih hlač " " 4— "
" 5.000 " "	" pelerin iz velblodje dlake . . . " " 6— "
" 1.500 " "	" površnikov, raglanov in zimskih sukenj
" 500 " "	" posameznih modnih telovnikov . . . " 3— "
" 18.000 " "	" konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.

Priznana nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Zimsko perilo

za gospode, dame in otroke,

bluže, spodnja krila, hišne halje, nočne čevlje itd.

vse v največji izberi in najboljši kakovosti v modni in športni trgovini

P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19
priporoča po znano nizkih cenah

jesenske in zimske obleke

najmodernejše površnike, zimske suknje in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska c. 17

26-2 priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brez plačni kurzi za vezeje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:

Gruden & Co., Stolni trg št. 9.

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopijih, pohoštvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, požar, škodo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Ženitna ponudba.

Mlad trgovec s trgovino, katera nese 10.000 K letno čistega dobička se želi poročiti takoj z gospico iz poštene rodbine, staro okoli 24 let. Zmožna mora biti popolnoma gospodinjstva, imeti veselje do trgovine in nekaj premoženja. Prijazne ponudbe s sliko ki se vrne, naj se pošljejo pod šifro „Srečno leto“ do 30. t. m. na inseratni biro „Jutra“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2

Reservni fond K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na dunajske komunalne srečke à 18 K žrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4 1/2 %